SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 80. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 29, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 29-го КВІТНЯ 1993. Ч. 80. РІК C.

УРЯД ПОСИЛЮЄ ВИКОНАВЧУ ВЛАДУ

Москва (М. М.). — Тут 24-го квітня „Нєзавісімая Ґазєта" подала інформацію про пресову конференцію прем'єр-міністра України Леоніда Кучми, присвячену результатам його відвідин країн Близького Сходу.

Візита української делеґації, за словами Л. Кучми, мала ознайомлювальний характер, але приймали її дуже тепло. Українська сторона мала на меті ознайомити з потенційними можливостями України, а керівники арабських країн розповідали, що найбільше цікавить їх. Серед іншого, арабські країни виявили зацікавлення українською допомогою в галузі дослідження і добування ґазу, нафти і води, будівництва нафтоґазопроводів, гребель, будівництва кораблів та закупу виробів металюрґійної промисловости. Говорили і про постачання української зброї арабським країнам.

Політичні напрямні країн Перської затоки Л. Кучма назвав дуже подібними в багатьох питаннях і додав: „У мене склалося враження, що Схід розуміє нас ліпше, ніж Захід і Америка. Можливо тому, що і вони 20—30 років тому були такими, як ми".

Коли мова зайшла про економічні реформи в Україні, Л. Кучма відповів, що Уряд не має справжніх механізмів ані в боротьбі з мафією, ані в проведенні приватизації. Тому Кабінет Міністрів має намір вимагати посилення боротьби зі злочинністю, з метою прискорити приватизацію землі. Він також вважає, що Фонд Державного Майна і Національного Банку України треба підпорядкувати Кабінетові Міністрів. Тепер вони підпорядковані Верховній Раді і Уряд не має впливу на депутатів, які можуть приймати будь-які рішення в галузі економіки. Як приклад, прем'єр-міністер навів обговорення державного бюджету, коли з волі депутатів збільшено податок на додаткову вартість, тобто введено в дію механізм оподаткування не прибутків, а доходів підприємств. Інший приклад, це коли депутати намагалися звільнити підприємства від обов'язкового продажу валюти державі.

Л. Кучма заявив, що Уряд домагатиметься, щоб Верховна Рада продовжила надзвичайні уповноваження Кабінету Міністрів і навіть посилила їх у питаннях економіки. „Реформи треба проводити при сильній виконавчій владі. У нас її покищо нема", — сказав прем'єр-міністер України. Останні зміни у складі Уряду, за словами Л. Кучми, також спрямовані на посилення виконавчої влади. Віктора Пинзеника залишено на посаді віцепрем'єра з питань економічних реформ і на його прохання звільнено його з посади міністра економіки. На цю посаду призначено Юрія Баннікова, якого Л. Кучма вважає добрим знавцем у галузі економіки. Колишній перший віцепрем'єр-міністер Ігор Юхновський „переоцінив свої можливості".

Голова Руху Вячеслав Чорновіл на пресовій конференції 24-го квітня заявив, що Уряд від самого початку не був коаліційним і не витримав тиску колишньої компартійної номенклятури. Це, на думку Чорновола, стосується й усунення І. Юхновського, певного тиску на В. Пинзеника, Івана Герца та Костянтина Морозова. Отже, економічні реформи не проводяться, сказав голова Руху.

Підготовляють 2-ий Світовий конґрес політичних в'язнів

Всеукраїнське Товариство Політичних В'язнів і Репресованих в Києві проголосило, що в днях 5—6-го червня відбудеться 2-ий конґрес Українських Політичних В'язнів і Репресованих.

Як відомо, 1-ий Конґрес відбувся 22—23-го червня 1991 року. В ньому взяли участь майже 1,000 політв'язнів комуністичних і фашистських концтаборів з 12-ох країн світу. Темою першого конґресу було: „Минуле і сучасне — репресивні режими в Україні". Темою другого конґресу буде об'єднання зусиль колишніх політв'язнів в ім'я розбудови української держави, проведення пошуків архівних, музейних матеріялів, мартирології тощо. Конґрес має сприяти консолідації світових сил з тим, щоб не допустити до нового ґеноциду проти націй, а також привернути увагу світу до сучасних проблем країн, що звільнились з-під комуністичного панування.

Право участи в конґресі прислуговує всім політичним в'язням окупаційних режимів в Україні. На час конґресу учасники отримають безплатні нічліги. Зголошуватись треба на подану нижче адресу листовно або телефонічно. На цій адресі можна поладнати справу готелів після конґресу. Конґрес відбудеться у приміщенні Міжнароднoго Центру Культури і Мистецтва (колишній Жовтневий Палац Культури, Київ, вул. Інститутська, 1). Адреса на зголошення: 252099, Київ — 99, вул. Заслонова 17/6, пом. 12, Пахолок Тамарі (для Пронюка); тел.: 556-62-24.

Почався перший Міжнародний конкурс бандуристів

Київ (УНІАР). — Тут у приміщенні Київської державної консерваторії 21-го квітня розпочався 1-ий Міжнародний конкурс бандуристів ім. Гната Хоткевича. До Організаційного комітету увійшли представники Міністерства Культури та фірма „Соломія", що є меценатом уже третього подібного заходу.

Мета конкурсу — втілення мрії Гната Хоткевича — бандуриста, видатного письменника, композитора, музикознавця, театрального та громадсько-політичного діяча про те, що бандура може піднятися до рівня клясики. Вперше в історії бандура вийде на сцену як інструмент, на якому виконуватимуться твори клясиків українського музичного мистецтва.

До участи в конкурсі зголосилося 30 бандуристів-співаків, 15 бандуристів-інструменталістів та 18 ансамблів. Жюрі конкурсу складається з викладачів Київської консерваторії, музикознавці зі Львова, Франції і Канади. Почесним членом жюрі є донька Г. Хоткевича Галина Хоткевич. Очолив жюрі заслужений артист України професор консерваторії Сергій Баштан. Конкурс триватиме до 29-го квітня.

Українська родина є темою курсу в польських університетах

Джерзі Сити, Н. Дж.,— Як інформує Інститут для східньоевропейських і балтійських народів у Медісон, Виск, в часі між 14-им червня і 5-го липня ц. р. плянується в університетах Марії Кюрі-Склодовської в Казімежі і в Люблині, Польща, курси на тему змін в родинному житті у Східній та Центральній Европі. Ці курси, що триватимуть три тижні мають різні теми, а за кожний із них зараховують два кредити в американському університеті.

У програму входять такі теми: Рід і політичні переміни у Східній та Центральній Европі, рід і громада в Польщі та вкінці третій курс є на тему української жінки у світлі перемін. У цьому курсі викладатимуть д-р Маркіян Мальський, професор Львівського Університету, і д-р Уляна Данилейко, економіст Інституту світової економії та міжнародних відносин в Києві.

Змістом викладів про українську жінку є історичне підложжя, демографічні аспекти, справа навчання, жінка у праці, жінка на дозвіллі, жінка і політика, відношення держави до жінки, жінка і її традиційні вартості в домашньому житті, в плянуванні родини, в постачанні її харчів, в домашній праці. Вкінці питання самітньої жінки, сьогоднішніх кримінальних проблем, порнографії, проституції і сексуальних надуживань та аналіза і порівняння української жінки до західньої.

Усі виклади будуть відбуватися у першому тижні в приміщенні університету ім. Марії Кюрі-Склодовської, а в других двох на університеті в Люблині. Зацікавлені тими курсами можуть дістати інформації, телефонуючи на число (608) 256-1228.

Росіяни Криму підтримують А. Руцького

Симферопіль (УНІАР). — Тут 23-го квітня Російська партія Криму оприлюднила заяву на підтримку віцепрезидента Росії Алєксандра Руцького. У заяві наголошено на схожість поглядів Руцького і Російської партії Криму на проблему Чорноморської фльоти, щодо статусу Криму та референдуму про його незалежність.

Російські об'єднання Криму надіслали листа голові Конституційного суду Росії. У листі сказано, що виключення з участи в референдумі 26 мільйонів людей, які вважають себе громадянами Росії, але мешкають в іших державах колишнього СССР, ставить під сумнів доцільність проведення референдуму. У зв'язку з цим керівники Республіканського Руху Криму, Товариства російської мови ім. Пушкіна і комітету Севастопільського товариства „Єдність" просили розглянути конституційність усунення громадян Севастополя та моряків Чорнобильської фльоти від участи в російському референдумі 25-го квітня. За даними останнього соціологічного опитування у Криму з приводу довір'я президентові Росії Борісові Єльцинові 90 відсотків опитуваних відповіли неґативно, сказано у листі.

Союз комуністів Криму 22-го квітня провів урочисті збори, присвячені 123-ій річниці з дня народження Леніна. Після зборів та концерту учасники врочистостей поклали квіти під пам'ятник Ленінові в Симферополі. Кримська республіканська рада ветеранів звернулася до Уряду, Верховної Ради та Президента України з вимогами: відновити в повному обсязі пільги ветеранам та учасникам Другої світової війни ухвалити закон про статус героя Совєтського Союзу та кавалера ордена Слави трьох ступенів;затвердити медалю 50-річчя звільнення України від німецько-фашистських загарбників; ухвалити спеціяльну постанову про надання 7—8 мінімальних зарплат на поховання учасників Другої світової війни.

Відбулися збори Осередку Діяльности НТШ в Чикаґо

Чикаґо (С. Ґоляш). — У суботу 3-го квітня, відбулися Загальні збори місцевого Осередку Діяльности НТШ. Зборами проводила Президія в складі: проф. Василь Маркусь — голова, інж. Степан Ґоляш — секретар.

Звіт за минулу каденцію здав уступаючий голова проф. Мирослав Семчишин. Про діяльність осередку подав точний звіт С. Ґоляш. За фінансові справи звітував касир д-р Павло Пундій.

В дискусії на тему пробленої праці та дальшого існування осередку і продовження плекання української науки займали слово всі присутні. Осередок співпрацював з місцевою Філією Українського Католицького Університету та редакцією Енциклопедії Української Діяспори. На внесок голови Контрольної комісії д-ра Пилипа Демуса уділено абсолюторію уступаючій Управі.

Нову Управу вибрано в складі: голова — д-р Роман Залуцький, заступник і касир — д-р П. Пндій, секретар — інж. С. Ґоляш; члени — мґр Еміліян Басюк і проф. В. Маркусь; Контрольна комісія: д-р П. Демус, д-р Степан Самбірський і проф. М. Семчишин.

КОМІСІЯ ООН ПІДТРИМУЄ СУД НАД ВОЄННИМИ ЗЛОЧИНЦЯМИ В БОСНІЇ

Сараєво, Боснія. — Представник комісії ООН, яка розстежувала численні випадки порушень прав людини в Боснії, заявив у вівторок, 27-го квітня, що комісія задокументувала понад тисячу випадків, коли жертвами воєнних дій були мирні люди. Ці матеріяли можуть послужити достатньою підставою для скликання міжнародного суду над особами, причетними до злочинів проти мирного населення.

Зібрані свідчення передано на розгляд Ради Безпеки ООН, яка ще в лютому ц. р схвалила ідею скликання міжнародного трибуналу над вояками, винними у злочинах на території Боснії і Хорватії.

Повідомлення про закінчення праці комісії оприлюднив професор права Чикаґського університету Чериф Бассівні. На його думку, всі учасники боснійського конфлікту можуть бути звинувачені у звірствах, однак переважно жертвами сваволля військових ставали боснійські мусулмани.

Ч. Бассівні повідомив, що список задокументованих комісією злочинів містить убивства мирних мешканців, зґвалтування, катування полонених, підпали, зруйнування будинків і церков. Професор сказав також, що в червні група експертів ООН почне ексгумацію розстріляних сербами полонених, захоплених у шпиталі міста Вуковара. У спільній могилі лежать останки декількох сотень осіб. Їх убили з наказу командирів сербських підрозділів, які брали участь в облозі цього хорватського міста.

Ч. Бассівні відмовився відповісти на запитання журналістів, скільки жінок стали жертвами масових зґвалтувань. Він сказав, що будь-які цифри можуть виявитися неточними, оскільки жінки нерідко не хочуть говорити про те, що з ними сталося. Згідно зі списком комісії Европейської спільноти, яка також збирала інформації про зґвалтування в Боснії, кількість зганьблених жінок-мусулманок становить не менше 20,000 осіб.

Про наради в Києві і в'їзні візи

Чикаго (А. Гороховський). — Як уже повідомлялося у „Свободі", від 30-го березня до 1-го квітня у Києві відбулася наради амбасадорів, керівників дипломатичних та консульських установ України за кордоном. Звичайно, завжди цікаво одержати інформацію про ту чи іншу подію з перших рук. Тому ми звернулися до генерального консула України у Чикаґо Анатолія Олійника з проханням розповісти про вищезгадану нараду, учасником якої він був.

А. Олійник.

— Це була перша нарада дипломатичних представників незалежної України. Дійсно це так. Проте, якщо говорити про минуле, то з короткотривалої історії дипломатії Української Народної Республіки відомо, що в той період проводилися з'їзди амбасадорів та голів дипломатичних представництв, зокрема у Карльсбаді у 1919 році та у Відні у 1920 році, в праці яких брали участь видатні тогочасні українські дипломати: Сидоренко, Левицький, Василенко, Барановський, Яковлів та інші. Цього не можна забувати. Треба вивчати їх позитивний досвід і у той же час уникнути помилок, допущених у ті часи.

Як відомо, учасники наради зустрічалися з Президентом України Леонідом Кравчуком, прем'єр-міністром Леонідом Кучмою та головою Верховної Ради Іваном Плющем. Зустріч з керівниками нашої держави позитивно позначились на нашій праці і на прийнятих рішеннях, допомогли краще визначити основні напрями діяльности зовнішньо-політичного відомства України.

Одним з головних питань, що стояло перед нашою нарадою, було обговорення концепції зовнішньої політики України та завдань, що стоять перед дипломатичними і консульськими представництвами України за кордоном. Важливим також було обговорення більш ефективної взаємодії закордонних дипломатичних і консульських установ України з міністерствами та відомствами країни в питаннях здійснення зовнішньо-політичних та економічних зв'язків з іншими державами, координації усіх дій та погодження проєктів угод з Міністерством Закордонних Справ України.

Нарада дійсно стала великою подією в процесі розбудови незалежної зовнішньої політики молодої держави. В нараді взяли участь керівники майже усіх міністерств та відомств. Ми більш детально познайомилися із завданнями, що стоять перед ними у розбудові нашої держави.

На нараді були обговорені також проблеми, що стосуються дипломатичних і консульських представництв за кордоном. Усі ми хворіємо однією хворобою, а саме: недостатністю фондів, недостатністю приміщень, а у деяких країнах їх відсутністю для приміщення амбасад.

Мені здається, що у цій справі ми недопрацювали і ось чому: Росія весь час дурила нас переговорами щодо можливого розподілу закордонного майна і ми чекали на те, що от-от все розділимо і відкриємо наші представництва. Однак, питання штучно затягувалось і ми втратили багато часу.

Виходить, що Вам доводиться покладатись тільки на допомогу діяспори?

— Ні, ми покладаємося у першу чергу і головним чином на допомогу держави, українського народу, на власні сили. В той же час ніколи не забудемо тієї допомоги, яку надає нам діяспора.

Хотілось би продовжити поставлене питання: яку конкретну допомогу надала українська громада Чикаґо для своєчасного відкриття генерального консульства?

(Закінчення на стор. 4)

У СВІТІ

У ВИСЛІДІ РОЗСЛІДЖЕННЯ, що дістало назву „Операція чисті руки", в Італії практично не залишилося жодного лідера, не причетного до корупції або до злочинних зв'язків з мафією. Прем'єр Джуліяно Амато і сім міністрів з його кабінету з ганьбою зрезигнували. Проти двох з половиною тисяч політиків порушено кримінальні справи. Президент Італії Скальфаро доручив зформувати новий уряд 72-річному Карльові Чіяміі, президентові італійського Центрального банку. Він є прихильником економічних реформ і приватизації державних промислових підприємств.

В ПОНЕДІЛОК, 26-ГО КВІТНЯ, біля 400 депортованих палестинців організували демонстрацію перед вартою ізраїльської армії в південному Ливані, в такий спосіб протестуючи проти відновлення ізраїльсько-палестинських мирних переговорів у Вашінґтоні. Депортовані палестинці тримали над головами велике гасло: „Палестинські делеґати зрадили інтереси народу. Депортація є злочином. Негайне повернення — єдиний вихід".

КОНСЕРВАТИВНИЙ ДЕПУТАТ англійського парляменту Вілліям Кеш звинуватив свого однопартійця, міністра закордонних справ Англії Даґласа Герда в тому, що той змушує Данію підтримати Маастріхтський договір. Данія і Великобританія — це єдині дві країни Европейської спільноти, котрі досі не ратифікували Маастріхтської угоди. В Англії це питання в найближчі два-три місяці вирішить парлямент, а в Данії 20-го травня відбудеться повторний референдум. Вілліям Кеш стверджує, що Даґлас Герд застосовує нечесний тиск на данських виборців, схиляючи їх до позитивного наставлення щодо Маастріхту.

КИТАЙСЬКІ ПРОВІДНІ економісти передбачають, що економічний розвиток країни в цьому році становитиме 13 відсотків, а це значно більше, ніж уряд плянував. Водночас посиляться інфляційні процеси, підвищаться ціни. Бурхливий економічний розвиток пов'язаний з тим, що почали давати відчутні результати великі вклади державних коштів в інфраструктуру продуктивних сил. Лише за 1992 рік виробництво електроенергії, сталі і цементу в Китаї збільшилося на 20 відсотків.

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ справ Кувайту оприлюднило заяву про арешт у Кувайті „членів диверсійної мережі, засланих злочинним іракським режимом для дестабілізації становища в країні і залякування її громадян". Служба безпеки Кувайту стверджує, що терористична група мала намір здійснити атентат на Дж. Буша під час його недавніх відвідин Кувайту.

В АМЕРИЦІ

ЗАОХОЧУЮЧОЮ НЕСПОДІВАНКОЮ для багатьох економістів були висліди опитів, що американські споживачі у квітні вперше в цьому році висловились оптимістично про економіку. Нюйоркська комерційна організація Конференційна рада, яка докладно спостерігає за різними тенденціями подала до загального відома, що довір'я громадськости зросло у квітні до 67.7 відсотків у порівнянні з березневими 63.2 відсотками. Такий зворот серед громадськості дуже втішив не тільки економістів, але також покупців цінних паперів і перепродувачів різнородних товарів.

СПОВІЛЬНЕННЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ економіки відчули всі громадяни ЗСА в той чи інший спосіб — одні втратили працю, інші були змушені перекваліфікуватися, а ще інші мусіли переїздити в інші місця. Одначе мабуть найбільш жорстоко повелася економічна доля з окремими місцевостями, які були залежними від специфічної індустрії. Особливо важко прийшлося тим місцевостям, які опиралися на металюрґійну індустрію, бо в цьому випадку з карти Америки позникали цілі містечка, як ліквідовано одну чи іншу фабрику. У багатьох випадках великі фірми старалися допомогти, але інші просто зліквідувалися без будь-яких попереджень, а тоді після короткого часу зникали цілі громади.

ДОСЛІДНИКИ ПІДПАЛУ, що до 30 хвилин знищив цілковито забудову релігійних фанатиків у Вейко в Тексасі, де загинуло 86 осіб, ствердили, що підпал був започаткований принайменше у двох місцях у нутрі комплексу. Одначе адвокати кількох уцілілих членів культу Давідіяна та інші леґальні експерти квестіонують безсторонність цих дослідників, що їх рекомендувало ФБІ. На пресовій конференції виступив керівник вищезгаданої групи Пол Ґрей, який сказав, що на їх думку цей підпал був започаткований в нутрі комплексу, де було багато пального, то й вогонь поширився з великою швидкістю.

ГАЗЕТА „ВАШІНҐТОН ПОСТ" з понеділка, 26-го квітня, помістила передбачення Ліона Панетти, директора Бюра менаджменту і бюджету. Він на зустрічі з кореспондентами заявив, що президентові Биллові Клінтонові прийдеться важко боротися з Конґресом за схвалення його економічного пляну.

БАЗУЮЧИСЬ НА СТАТИСТИЦІ крайових опитів лікарів і медсестер, виявляється, що в ЗСА кожна четверта особа із групи старших громадян є недоживленою. Крім того, лікарі та медсестри твердять, що половина пацієнтів у лікарнях понад 65 років та двоє із п'яти пацієнтів у будинках для старших є також недоживлені.

КОЛИШНІЙ СЕКРЕТАР Державного департаменту в Уряді президента Роналда Реґена Джордж Шулц, минулого понеділка заявив, що ЗСА повинні негайно розпочати бомбардування сербських військових пунктів у Боснії, навіть тоді, якщо мусять це робити самі без участи своїх европейських союзників. Він також скритикував президента Билла Клінтона і керівників Організації Об'єднаних Націй за їхню інертність коли йдеться про справи Боснії та аґресії сербів. Коментуючи питання про політику президента Б. Клінтона стосовно Боснії, Дж. Шулц заявив: „Провадити дипломатичні переговори без зброї, коли противник її постійно вживає, як у випадку Боснії, можна дуже легко зробити зі себе дурня".

З УСЬОГО ВИДНО, що Росс Перо є більшим клопотом для Білого Дому, як цього всі сподівалися, бо навіть під час передвиборчої кампанії він так не давався в знаки. Тоді його удари були спрямовані проти президента Джорджа Буша. Сьогодні він всецілo спрямовує свої заяви в сторону Президента і це дуже турбує Билла Клінтона.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send address changes to:
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00 на півроку $22.00 на 3 місяці $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси $1.00
Чеки і money orders виставляти на Svoboda

Статті і дописи підписані авторами не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою.
За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Посилений тиск на сербів

У минулу п'ятницю, 23-го квітня, президент Билл Клінтон провів другу з черги впродовж перших трьох місяців свого урядування пресову конференцію. З 20-ти запитань і відповідей, які виповнили повністю одну сторінку газети „Ню Йорк Таймс", найважливішим було питання ставлення Америки до нестерпної ситуації у Боснії. Хоч Президент признав, що є „за дією" Америки проти Сербії, яка допускається жахливих воєнних злочинів, проте відчувалося, що він все ще не може рішитися і оглядається на західньоевропейських союзників. Цим він різниться від Линдона Джансона, демократа, який не вагався повести війну проти Північного В'єтнаму в обороні заатакованого Південного, і від Гаррі Трумана, теж демократа, який негайно поспішив з військовою допомогою Південній Кореї проти комуністичної Північної.

Коли Джордж Буш, республіканець, вирішив недопустити Саддама Гуссейна, диктаторського президента Іраку, до заволодіння найбільшим у світі нафтовим басейном на Близькому Сході, він по-майстерному вмів осягнути від Ради безпеки Об'єднаних Націй 10 потрібних йому резолюцій, які леґалізували ту війну, і зумів зорганізувати 28 держав міжнародної коаліції, включно з Совєтським Союзом і Японією.

Билл Клінтон — інтеліґентна людина, адвокат, але щойно вивчає міжнародну проблематику, якою ні трохи не цікавився за свого 12-літнього урядування як губернатор маленького стейту Аркенсо та під час своєї минулорічної передвиборчої кампанії. Це пояснює, чому він вагається та оглядається на союзників, хоч признає, що Конґрес і публічна опінія в Америці сприяють військовій дії проти сербського аґресора. Він виключив участь американського наземного війська в акції проти Сербії, не виключив покористування військовим летунством. Коментатор телевізійної станції Ен-Бі-Сі додав, що американська розвідка докладно виявила позиції сербської артилерії, яка безупинно бомбардує відкриті міста і села в Боснії, спричиняючи смерть і каліцтво тисяч цивільних осіб та перетворивши ті об'єкти в руїни. Президент правильно назвав сучасну ситуацію з Боснії як найважливішу подію сучасного міжнародного світу.

Яких 10 разів проголошувано на Балканах перемир'я і за кожним разом воно тривало кілька днів чи ледве кілька годин. Не можна виключити, що реальна загроза виступу американського військового летунства спонукає сербських генералів припинити свою злочинну аґресію. Але історія доказала, що імперіялістичний фанатизм не рахується з реальними фактами. Коли комуністичні Північна Корея і Китай не хотіли припинити своєї аґресії, Д. Д. Айзенгавер, ще перед своїм заприсяженням на президента, полетів до Кореї і звідти загрозив Китаєві, що він скине атомову бомбу на китайський промисловий центр у Манджурії. І це допомогло.

Командант британського військового з'єднання, яке прибуло до Боснії для забезпеки одвертого шляху для транспортів Міжнародного Червоного Хреста, склав звіт про невірогідні злочини, доконувані сербськими вояками супроти цивільних мусулман, особливо жінок, у Боснії.

Аґресивна війна Сербії проти колишніх членів Федерації Юґославії, які проголосили свою державну незалежність, триває вже округло два роки. Але кожний злочин мусить мати свій кінець. Якщо активний виступ американських бомбардувальників закінчили б м'ясорубку на Балканах, — це був би історичний успіх Америки, хоч прийшов би дуже пізно.

За останніми вістками, Британія, Франція і Німеччина підтримують Америку в її рішенні виступити летунством проти Сербії. Чому вони досі цього не зробили і не роблять, коли розпоряджають могутньою летунською збройною силою і мають балканський півострів під самим боком?!

ВІДБУЛИСЯ СПІЛЬНІ маневри військово-повітряних сил ЗСА і Росії. Успіх перевершив усі сподівання, заявив генерал-лейтенант Джозеф Ролстон, який очолював американський контингент, після закінчення маневрів у районі заполярного селища Тіксі. Навчання імітували пошуково-рятувальні зусилля в умовах Крайньої Півночі. Проводилися дії, необхідність яких могла б викликати катастрофа літака, на невеликому острові у Північно-Льодовитому океані.

Анатолій Камінський

ПРОЄКТ ПІСЛЯКОМУНІСТИЧНОГО СУСПІЛЬСТВА В ПРОГРАМІ УГВР

III

Другим основним елементом соціяльної демократії у програмі визвольного руху була поступова соціяльна політика. Вона зафіксована в точках про „безплатне лікування", „державну охорону материнства", „вільну приватну торгівлю", „право вільного договору на працю і вільну зміну праці", „забезпечення участи і контролі в національному доході", „справедливу оплату праці", „за вільну працю, вільний вибір професій", „вільний вибір місця праці", „за повну рівність жінки з чоловіком у всіх громадських правах і обов'язках", „за безплатну освіту", „за пошану до праці інтелиґенції", „за повне забезпечення усіх працюючих на старість, на випадок хвороби чи каліцтва", „за широке запровадження охорони народного здоров'я і т. д., і т. п. Одне слово: це довга листа соціяльних управнень, що їх сьогодні зустрічаємо в системах окремих держав „суспільного чи державного добробуту" (велфер стейт), як наприклад, у Швеції. Доречно згадати, що ця програма перегукується теж з „Соціяльною Хартією" Европейської економічної спільноти, що її дискутувано в контексті Спільного европейського ринку, здійснення якого передбачали з 1-им січня1993 року.

Притому, у програмі визвольного руху, стрічаємо подекуди пропаґандивні формулювання, що й було оправдане в умовинах революційної боротьби, коли йшлося про максимальну мобілізацію народних мас на цю боротьбу. Дещо із цього час зробив вже самозрозумілим чи й неактуальним і зайвим, як наприклад, вимога восьмигодинного дня праці.

Третім елементом соціяльної демократії у програмі УГВР була змішана чи зрізничкована економіка. Її визначали з одного боку чотири форми власности та їхнє функціональне взаємопов'язане співвідношення, що є наріжним каменем кожної зрізничкованої, змішаної економіки. З іншого боку — в програмі мовилось про „участь робітників в керівництві підприємствами", „забезпечення доступу і участі в національному доході" і т. п. Частинно це перегукується з „народними уділами", „правом співвирішування (німецьке „Мітбештіммунґсрехт") приватизацією через розподіл уділів тощо. В обох площинах залишалася важлива реґулююча роля держави, що й притаманне становленню змішаної економіки. Йшлося тут про обкроєння державної власности до певних ділянок, що про них вже вище була мова та про встановлення ефективного керівництва в них і про введення приватних і кооперативних форм власности у інших царинах. Це питання, яке сьогодні є дуже акутним в Україні.

Нагадаймо, що нанині державна власність в Україні охоплює близько 150, 000 суб'єктів господарювання, що в них занято близько 20 млн. чоловік, які виробляють біля 90 відс. валового національного продукту. Керівництво ними і водночас скорочення цих структур державного сектора шляхом акціонування і корпоратизації є першою передумовою збільшення суб'єктів ринку, формування ринкової інфраструктури та переходу на ринкові відносини. Без відповідного державного врегулювання і розв'язки справ власности коротко: без докорінних економічних реформ грозить це, що ми вже мали за двох перших урядів України, тобто не інфраструктуру ринкової системи, а спекулятивно-мафіозний розґардіяш, „прихватизацію", корупцію, спад продукції, загальне зубожіння і т. п. В цьому перехідному періоді не менш важливою є роля держави теж у фінансовій і валютній політиці.

До речі, ця ділянка була чи не найслабше розпрацьована в програмі ОУН—УПА—УГВР, у всякому разі слабше, ніж, наприклад, в постановах Великого Збору ОУН 1929 року. А дещо тут вже перегнав час: неактуальним, наприклад, в умовах змішаної економіки є

(Закінчення на стор. 3)

Іван Фур

„ЧИ ЗБЕРЕЖЕМО ТУТ НАШУ МОЛОДЬ?"

Під таким заголовком „Свобода" з 27-го березня ц. р. помістила статтю-„скаргу" проводів українських організацій про нашу молодь. Українська молодь щораз менше відвідує кляси україномовних шкіл, рідше бере участь в наших культурно-громадських установах і організаціях, менше бачимо її в наших церквах, молодь байдужіє і відходить від нашого активного життя. Байдужіють і не дбають про своїх дітей батьки, і тому зрозуміло, що проводи наших громад занепокоєні таким станом.

Проводи виховних, молодечих і жіночих організацій спільно вирішили почати акцію збереження нашої молоді при наших громадах, церквах та товариствах. Вони відвідали „Свободу" і запросили її до спільної акції збереження молоді.

Ініціятори намітили широкий плян діяльности під кличем „Наша молодь в небезпеці". У наших громадах заплянованo віча, на яких будуть виступати представники зацікавлених молоддю товариств і організацій, підготовляється бюлетень. У підготові беруть участь всі зацікавлені організації під проводом КВОР.

Кілька думок до цієї теми. За теперішній стан молодь не можна винуватити. Винні батьки і тільки батьки. Молодь є молодь, вона не хоче і не любить обов'язків, не розуміє, що в дорослому віці, щоб здобути відповідне місце в суспільстві, потрібні засоби до життя, вже від молодих літ треба себе добре і всесторонньо підготувати. Тому громадський обов'язок батьків — дбати про своїх дітей, спрямовувати їх на правильну дорогу та пильнувати, щоб діти здобули відповідні знання і добре виховання.

Однак деякі батьки вважають, що їхнім дітям не потрібні знання української мови, інші знову байдужі, не цікавляться і не дбають про своїх дітей. Та одні і другі роблять велику кривду і шкоду своїм дітям. Прийде час, і діти осудять таке недбальство своїх батьків.

Недавно автор тих рядків був свідком, як у великому гурті обговорювали події в нашій громаді. У дискусії брали участь дві молоденькі пластунки, учні школи українознавства. Збоку стояла вже доросла дівчина, мама якої дуже весело розказувала про якусь подію. Всі ми жартували, сміялися. Дівчина з плачем англійською мовою зробила мамі закид, що не навчила її української мови, вона тої мови не розуміє, не знає, про що ми так весело говоримо і не може підтримати розмови. „Ти, мамо, цілий час дбала тільки про 'моні, моні', але не дбала про своїх дітей", — сказала дівчина. Колись такі жалі від своїх дітей почують ті байдужі батьки.

Щоб діти засвоїли і вивчили українську мову, мали любов і пошану до країни своїх батьків і предків, батьки у своєму домі при кожній нагоді до дітей повинні говорити тільки українською мовою. Діти на вулиці, у школі, в радіо, телевізії чують тільки англійську мову і навіть коли вони відвідують кожної суботи школу українознавства, належать до Пласту чи СУМА, то цього для вивчення української мови замало. Мову опановують тільки ті діти, батьки яких говорять з ними українською мовою і пильнують, щоб вони між собою говорили тою мовою. Дітям треба постійно розказувати про наші традиції, звичаї весільні, святочні — різдвяні, великодні, андріївські, про свято Івана Купала, вчити українських пісень і головне — українських молитов, щоб в дітей збудити пошану і любов до української культури і українського народу.

Ще одне, це участь бабусь і дідусів у вихованні молодого покоління, особливо внуків, часом може навіть важливіше ніж батьків, які працюють, а дідуні на емеритурі мають багато часу. Дідуні виховують внуків на добрих і чесних християн і громадян. Помагають в домашніх задачах, у вивченні історії України та інших предметів українознавства.

СУА проголосив літературний конкурс „Бабуня

(Закінчення на стор. 3)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Володимир Баран

Вечір поезії Д. Рихтицької у Дітройті

Тут відбувся вечір поезії Дарії Рихтицької і громада з'явилася „громадно", а поезію її прийняла ласкаво і щиро. Цього роду подія — це рідкісне явище, своїм характером і змістом воно ексклюзивне; тим більше знаменний його гарний успіх. Ім'я Д. Рихтицької дещо було відоме нашій громаді, адже час від часу появлялися її поезії чи дописи в різних журналах і газетах. Але вже ж таки книжка її поезій „Шовкова косиця" перша, з якою читачі зможуть зустрінутися. Це поезія жінки. Поезія просякнута глибокими, щирими почуваннями, байдуже, що є її темою, байдуже, до чого б вона не стосувалася. Але вірші її проникнені влучними роздумами, думками, які свідчать, що народжувались вони не лише в серці, але крізь призму інтелекту. І ці два складники зображують зміст її збірки, в якій знаходимо і біль за втраченою Батьківщиною і спогади про друзів і пошану для „людей великих поривань", похоронні плачі за батьками і друзями, що відійшли, весільні пісні, любовні почування та радість у хвилинах повороту на рідну землю. Одним цікавим і нерозгаданим поштовхом її творчости є пристрасна, гаряча любов до рідного краю, який вона залишила малою дитиною. Цією інтенсивністю почувань пройнята вся її творчість.

Книжка „Шовкова косиця" відкривається вникливим есеєм Аріядни Шум, з якого наводжу одну цитату: „Дарія Рихтицька поетично живе, не лише думає. Вона реаґує поетично на всі події як її особисті, інтимні, так і національні". Вже сама назва книжки „Шовкова косиця" відтворює музику поетичних слів. Ще варто додати, що назва цієї збірки поезій „Шовкова косиця", по-німецьки — „едельвайс".

Перша поезія „Молитва" — це крик зболілої душі, це прохання до Батьківщини, щоб їй вибачила, що в лютий час залишила її саму: „Суди, карай! Бо чужині продали ми дітей, онуків. Усе віддали за скибу ситости і вольности". Читаючи ці поезії, ви подивляєте полум'яність і прецизність її мови, ряд нових словних сполучень.

Д. Рихтицька довгі роки проживала в Дітройті. І там вийшла її книжка, і вона її повезла наперед на Україну. І сміло могла б авторка сказати словами Ю. Цезаря: „Я прибула, я побачила, я здобула". Бо авторка привезла зі собою сімнадцять похвальних, а часом ентузіястичних голосів преси, що їх писали поети, письменники, професори університетів. Ось Ольга Сłоньовська, член Спілки письменників України пише: „Ловлю себе на думці, якби Дарія Рихтицька мала змогу жити на Україні, вона, мабуть, була б однією з найяскравіших зірок у нашій поезії". А Василь Барладяну стверджує: „Поезія Дарії Рихтицької як і творчість багатьох майстрів українського слова, що з вини московського окупанта опинились за кордоном свого часу, займає гідне місце в хрестоматії української літератури XX століття".

„Вірші Дарії Рихтицької вражають незвичайною творчістю. Стрічка за стрічкою сліпить зачудовані очі читача. Новий блиск меча, нове слово, сполучення, метафора, вдалі блискучі порівняння, підсилюють думку поетки. Якщо прийшлося б оформити поезію Д. Рихтицької на музику, тут підійшов би тільки орган". Так написала Марія Чумарна, поетеса, член Спілки українських письменників.

З оправданим радісним настроєм, повернувшися додому, 4-го квітня Дарія Рихтицька представилася громаді Дітройту, як успішна авторка книги поезій. Відкрила цей літературний вечір Наталія Гевко, голова Окружної Ради Союзу Українок. Провадила ним Зеня Юрків, голова Об'єднання Жінок ОЧСУ. Влучну аналізу її поезій провела Ксеня Антипів. Крім самої авторки, яка читала поезії, ще читало їх вісім осіб, включно з внучкою авторки. Бандурист Марко Ларіон грою на бандурі та співом приємно збагатив атмосферу вечора.

Бандура

Бандуро, чого печалишся?
В тобі віки
Загравою палають,
Озвися блискавкою —
Громом!
Убий раба!
І воскреси
Народу свого
Славу давню...

Бандуро наша рідна!
Ти в час неволі
Сили додавала,
І нарід наш зі сну будила —
Ти в бій за батьківщину
Козаків водила!

Любовним шепотом дівчини
Дзвінким сміхом дитини
Риданням матері за сином
Тихою молитвою черниці
Брязкотом шаблі і рушниці
Євшан-зіллям розцвітала,
Бандуро, наша чарівнице!
Перед тобою навколішки
Я впаду...
Бо ти молитва
Мого краю!

(Із збірки „Шовкова косиця")

Раїса Руденко

ДО 60-РІЧЧЯ ГОЛОДУ В УКРАЇНІ

I

По Україні всюди, всюди
Хрести, могили та гроби.
В чаду пекельної геєнни
Усе принишкло, все мовчить.
І не злічити убієнних,
Могил по селах не злічить.

(М. Руденко, поема „Хрест")

Двадцяте століття залишило в історії не один кривавий слід. Це і масові розстріли в СССР, і культурна революція в Китаї, і криваві жнива в Камбоджі, і Друга світова війна і багато інших. Про всі ці трагедії широковідомо в цілому світі. Та не знав світ про мільйони заморених голодом українців протягом одного лише 1993 року. Не знав тому, що Україна перебувала в рабстві. Отже не було для світу такої країни і такого народу. Уряди західніх країн фактично зрадили Україну, заплющували очі, не хотіли помічати ні самого голоду, ні того, що це був штучно створений голод. Адже в 1932—33 роках урожаї хліба в Україні були найвищі ніж усі попередні й пізніші роки комуністичного панування.

Щоправда, про цей голод не всі знали і в совєтській імперії, бо кожного, хто знав і розповідав іншим, негайно арештовували і розстрілювали без суду, як буржуазного диверсанта. Так сталінські опричники замітали сліди своїх кривавих злочинів. Радіо і газети про голод не згадували жодним словом. Навпаки — вихваляли щасливе і вільне життя. У великих містах люди отримували хліб на картки, трохи борошна, пшона і якось могли жити, але на вулицях було багато трупів, бо приходили сільські жебраки, їх було так багато, що громадяни не могли всіх нагодувати. Ходили жебраки й від села до села, але скрізь було те саме: трупи лежали попід тинами, на стежках і в порожніх хатах. Відчуваючи близьку смерть, матері відправляли з кимнебудь дітей до міст в надії, що там їх візьмуть до дитячих притулків і вони якось виживуть. Діти теж вмирали на дорогах, на станціях, інші справді якось вижили — хто в притулках, хто жебракував, хто крав. Але ці діти були мовчазні. Вони дивилися голодними блискучими очима, а пам'ять їхня несла спогади про групи большевиків, які їздили гарбами від хати до хати, відштовхуючи господарів, відмикали комори і забирали весь урожай зерна, всю городину, до останньої картоплини. Забирали навіть вузлики з насінням, виймали з печей горщики з обідом, виливали все в пісок і розтоптували чобітьми. А якщо чиясь дитина підбирала в піску варену картоплину, в неї видирали з рук і теж товкли чобітьми.

Поширилися чутки про цю жорстокість, селяни почали ховати зерно: закопували в землю, замуровували в печі, але це нікого не врятувало. Чекісти ще більше лютували, розвалювали печі ломами, перекопували городи, знаходили все і забирали, а господарів розстрілювали на місці за саботаж. В одному селі недалеко від Канева за сім місяців померло 800 людей. А за зиму 1932—33 років вимерло майже вісім мільйонів. А ще ж багато забрав жахливий голод 1921—22 років. Крім того, були ж іще безглузді масові розстріли, які теж забрали не менше 10 мільйонів українців. Раніше вважалося, що у 1932—33 роках померло 6 млн., але нині вже дослідники встановили, що набагато більше.

У Борисполі 1920 року люди повстали проти большевицьких грабунків, та комуністи жорстоко розправилися з ними: усіх повстанців розстріляли, спалили 500 дворів, а поранених добили просто в лікарняних ліжках. І таке вони робили по всій Україні, бо люди повставали часто і в багатьох інших місцевостях. Кордони з Росією і Білоруссю були тоді закриті, щоб ніхто з українців не міг врятуватися. Звичайно, відбирали хліб і в Білорусі, і в Росії, але там не чіпали городину, не відбирали насіння, тому там і не вмирали з голоду, і не вірили, що в Україні помирають. Офіційна пропаґанда захоплено вихваляла Леніна і його політику. І щойно в 1990 році в СССР вперше були опубліковані для широкого загалу численні секретні телеграми Леніна до большевицьких керівників. Зокрема, в телеграмі Молотову сказано: „Саме тепер і тільки тепер, коли в голодних місцевостях їдять людей і на дорогах валяються сотні, коли не тисячі трупів, ми можемо (і тому повинні) провести вилучення церковних цінностей з найшаленішою і найнещаднішою енерґією, не зупиняючись перед придушенням будь-якого опору. Саме тепер і лише тепер величезна кількість селянської маси буде або за нас, або в будь-якому випадку неспроможна буде підтримувати жменьку чорносотенного духовенства і реакційного міщанства..."

Цією телеграмою Ленін сам підтверджує, що на початку 20-их років сотні і тисячі трупів лежали на дорогах і що люди їли людей. І з якою ж жорстокою байдужістю він про це пише! Тільки тоді ці його накази і телеграми були дуже засекречені. І це була ще досталінська пора, хоч вже існували концтабори, обплетені колючим дротом, уже катували в кайданах на Соловецьких островах українських священиків, письменників, істориків.

Сталінська пора почалася в так званий „рік великого перелому" — 1929. Найліпших господарів хапали вночі й цілими родинами вивозили в Сибір, до Воркути, на Колиму і Соловки. Те ж саме робили з вищими духовними особами, священиками, учителями. І це не випадково. Духовний рівень українського народу стояв дуже високо ще з далекої давнини. Стародавній грецький історик Геродот, який багато подорожував, залишив свідчення як греки купували хліб на берегах Бористену (себто Дніпра) в освіченого народу, де вміли писати навіть жінки. Вже тоді, у такі давні часи! Адже Геродот жив у 480—425 роках до нової ери. Він залишив докладні розповіді про народ, що жив на території нинішньої України, про його звичаї і мову. Та російські царі, а пізніше комуністична влада Кремля суворо забороняла друкувати ці розділи з творів історика Геродота. Наш народ не мав права знати про своє коріння. В університетській та академічній бібліотеках трапляліся пожежі якраз у відділах, де були книги з історії України. Це теж було не випадково.

Продовження буде.

З'їзд Світового Об'єднання Прихильників Визвольної Боротьби України

Дня 21-го березня 1993 року в Ню Йорку відбувся з'їзд Світового ОПВБУ. З'їздом проводив Євген Стахів, який сказав, що об'єднання тісно співпрацює з середовищем УГВР. Обидві організації, як завжди, були звернені лицем до України і держали зв'язок з урядовими і громадськими чинниками України.

Члени об'єднання брали участь у різних громадських установах, від місцевих громад почавши аж до світової централі СКВУ. До речі, Стахів був представником об'єднання в Секретаріяті СКВУ і представив ситуацію у тій централі напередодні Конгресу.

З'їзд вибрав керівні органи об'єднання в такому складі: Роман Борковський — голова, Євген Стахів — заступник голови, Василь Калинович — секретар, Іван Дмитрик — скарбник, Василь Пирогів, Ніна Самокіш, Ірина Козак — члени управи; Контрольна комісія: Осип Левицький — голова, Олекса Білевич, Роман Гаєцький — члени.

Проєкт...

(Закінчення зі стор. 2)

обмеження банкової системи до сфери виключно державної власности, подібно як неактуальним сьогодні постулят про восьмигодинний день праці.

У цілому, однак, соціяльно-економічна програма визвольного руху мала багато чого, що й пригодилося б на сьогодні як „перехідний модель" і заслуговує вона на простудіювання не тільки з погляду самого історичного інтересу до розвитку української соціяльно-економічної та політичної думки, а й з огляду на використання дечого для теперішніх потреб переходового періоду у державному будівництві.

В контексті сучасних економічних моделів, ця економіка є найбільш близькою до німецько-европейського моделю, відмінною від англо-американського, японсько-азійського чи китайсько-азійського (певні економічні реформи в напрямі обмеженого ринку, але без політичних реформ). Якщо програмовим, суспільно-культурним джерелом англо-американського капіталістичного моделю була філософія Адама Смита, а японсько-азійського — філософія Конфуція, то німецько-европейський модель капіталізму — базується в основному на філософії західньо-европейської соціял-демократії з її концепцією „соціяльного ринку". І якщо перший модель, який маємо сьогодні в ЗСА, Великобританії, Канаді, Австралії, — формувався у перипетіях Індустріяльної революції, а другий виростав з японського февдалізму і Революції Мейджі та домінує сьогодні в Японії, Кореї і Тайвані, — то третій творився у процесі економічної відбудови після Другої світової війни в Західній Европі, в якій застосовувались засоби дирижизму, як унапрямлюючого керівництва з боку держави, головно у сфері макроекономіки.

Англо-американський модель капіталізму ставив на перше місце максимальну особисту свободу у підприємництві, обмеження втручання з боку держави у приватний сектор до мінімуму, вільну торгівлю і вільний ринок, відкидаючи концепцію урядового економічного плянування. Японсько-азійський модель базувався якраз навпаки на визначенні далекобіжного і кожночасного розвитку економіки спільно з державою, на неомаркинталізмі в торгівлі і пріоритетного забезпечення інтересів корпорацій і цілої держави.

Німецько-европейський модель находиться „посередині" між обома попередніми і старається найти синтезу особистої свободи і вільного підприємництва та вільного ринку із дирижизмом держави, яка має запевнити функціонування економіки на користь обох — індивідуума і цілого народу.

Що слід окремо відмітити у випадку соціяльно-економічного моделю у програмі УГВР це те, що він виходив із реально-існуючої тоді дійсности і враховував ці соціяльно-економічні зміни, що їх приніс був вміжчасі совєтський режим. Це не була програма на подобу якоїсь „деус екс махіна", чи добірки теоретичних концептувань, завислих у суспільному вакуумі.

Це була програма, яка випливала із суспільної конкретики часу в противагу, наприклад, до деяких сьогоднішніх теоретичних розв'язок, після комуністичної перебудови, пропонованих деким на Заході, в роді різних „шокувальних терапій", ефективність яких звичайно і кінчається на самих тільки шоках.

„Чи збережемо..."

(Закінчення зі стор. 2)

нашого часу". Тема дуже актуальна і на часі, тільки, я думаю, що дідуся не можна відділяти від бабуні, вони разом виховують своїх внуків та працюють у церковних і громадсько-суспільних товариствах.

Школи українознавства випустили сотні абсольвентів, які сьогодні працюють у різних ділянках і установах. Деякі з них працюють в державних урядах, займають різні пости і при кожній нагоді інформують співпрацівників і неукраїнців про проблеми України і виконують дуже корисну працю для України. Та це малий відсоток нашої молоді, більшість молоді стоїть осторонь шкіл українознавства, відчужується від наших Церков, асимілюється і переходить в інші громади.

Легковаження батьками рідної мови, культури, традицій, ніяк не причиняється до плекання в дітей національної гордости, а брак її викликує комплекс меншевартости і повної асиміляції.

Доповідь о. Р. Мірчука в Ню Йорку

На запрошення Українського Патріярхального Т-ва, відділ в Ню Йорку, виголосив 21-го березня ц. р., в приміщенні Спортового Клюбу, о. протоієрей Роман Мірчук доповідь на тему „Українська Католицька Церква — бути чи не бути". Голова відділу товариства Юрій Малаховський, відкриваючи нараду, представив в короткім слові о. протоієрея та попросив о. Тараса Прокопіва, ЧСВВ, з церкви св. Юра, перевести молитву.

Доповідач у своїй півторагодинній доповіді насвітлив в досить критичний спосіб відношення Риму до нашої УГКЦеркви, стан її на рідних землях та в діяспорі. Він, будучи реалістом, уважає, що лише в один спосіб можна домогтися успіху. Найважливіша думка в його доповіді — це єдність, співпраця та зрозуміння того, хто ми є. Без цього ледве чи можна щось осягнути. Наша церква опирається на договорі з Римом 1956 року, який списаний у 33 статтях, однак далеко не всі ми є обізнані з ними. На підставі того договору нам треба звертатися з домаганнями до Риму. Нашій церкві треба співпрацювати із Східніми Церквами, як Мельхіцька, бо ми підлягаємо тим самим правам Східніх Церков, які є зобов'язуючі для всіх. В тім законі є певні місця, які даються оминути, але їх треба знати і розуміти. Справа устрою нашої церкви є досить складна, бо вона діє не лише на рідних землях, але в діяспорі та в сусідних країнах, де панують різні впливи. Тому треба поєднання всіх в обрядовій єдності, якої, на жаль, нема. Часто говориться про візантійський обряд, якого в чистоті нема, бо кожний нарід плекає свій власний. Наш обряд, київський, змінюється, розвивається, усучаснюється, але це не означає, що він латинізується, як дехто вперто хоче нам закинути.

Говорячи про єдність, доповідач мав на думці єдність спільної мети. Коли подається Папі до вибору одного із трьох кандидатів, то треба вибрати таких, які мають всі дані займати те становище, щоб не сталося, як нещодавно, коли до вибору трьох зголосилося 18 кандидатів. Відносно Патріярхату нам треба йти із Патріярхами Східніх Церков, але перед тим треба добре пізнати їхній стан та проблеми. Наш Верховний Архиєпископ має всі патріярші права, але чи він користає із них і чи всі слухають його? Він повинен був бути в Канаді, коли висвячували двох владик.

Матірна Церква, за словами доповідача, розвивається в дуже складних тяжких умовах. Ментальність народу змінилась, мораль підупала, відбулося помітне відчуження від Церкви, існує ворожнеча між прихильниками православ'я і католицизму, що часто доходить до бійки. Треба докласти багато праці, щоб вийти на добру дорогу. Конечна катехізація вірних. Відчувається брак домів Божих, замало священиків, які могли б виконувати свою місію як слід. До праці місійної потрібно нежонатих священиків, які не зв'язані ні з місцем, ні з родиною. Наша Церква здана на власні сили. За Церквою Римо-Католицькою стоїть Рим. Папський Нунцій звернувся до обласної Ради у Львові з просьбою дати приміщення для потреб владик Польської Римо-Католицької Церкви, в той самий час, коли наш Владика в Перемишлі немає такого, і ніхто тим не турбується. Що більше, наш церковний провід у Львові не може дістати назад приміщень у забудованнях катедри св. Юра. Обласна Рада якось зимно сприймає всі їхні домагання.

На думку доповідача, треба мати контакт із президентом Леонідом Кравчуком у всіх справах нашої Церкви. Чи такий існує? — тяжко сказати. Провід УГКЦ повинен бути більш активний і мати контакти із всіма православними Церквами України, бо це може бути помічним на майбутнє. Загадковою є активізація польського Епископату на терені України, включно із Кримом, куди виїжджають їхні священики із Уманя. В Києві відправляють Богослуження у трьох мовах: польській, російській та українській із проповідями у тих самих мовах.

Небезпека для нашої Церкви і народу — ширення різних сект, яким легко пропагувати свої ідеї, бо для них не треба ні приміщення, ні заховування обрядових звичаїв.

Церква в діяспорі має свої проблеми, зокрема на тлі календарів чи відправ *по-англійськи*, що дуже часто спричинює на байдуже ставлення до Церкви осіб із малим знанням української мови, особливо молоді. Великою перешкодою є брак покликань до священичого чи монашого чину, та відсутність молоді на відправах.

О. протоієрей є оптимістом, мимо всіх трудноців, на які натрапляє наша Церква. Він, услід за Великим Митрополитом Андреєм, вірить у світле майбутнє її, якщо ми об'єднано будемо працювати для тієї ідеї. Треба признати, щоцікава, зрозуміла доповідь о. Романа була вислухана з великою увагою. На декілька запитань доповідач давав належне пояснення. В заступстві голови, Ярослав Клим подякував о. протоієреєві, а піснею „Христу Твоєму" закінчено програму.

О. Мотиль

Хроніка імпрез в Норт Порті

Місяці лютий, березень і квітень — це найбільш рухливий час громадської діяльности в Норт Порті, Фла. Наш релігійно-культурний Осередок виповняється гостями із усіх закутків Америки й Канади, які приїздять тут погрітися на сонечку, покупатися в океані, або в нашій славній „калабані", якої вода через цілий рік задержує однакову температуру — 87°. Окрім цього наша калабаня-озеро має різні природні мінерали, які чародійно помагають (зокрема паням!) на відмолодження. Кажуть, що вистарчить викупатися хоч один раз, і зразу людина стає молодшою (але треба в це вірити!), щонайменше на 10 років.

— Кожної п'ятниці в Осередку маємо вечері, так звані „Вареники". Але тут справа не лише в смачних варениках, налисниках чи борщі, а в тому, що всі ми тут разом сходимось, щоб себе побачити, зустріти нових гостей, політикувати та ділитися своїми враженнями й клопотами. Багато з нас користає з бібліотеки, інші з бріджа, а приїжджі гості заходять до крамнички, щоб купити своїм рідним чи приятелям сувеніри із соняшної Фльориди, вироблені на Україні.

— 24-го лютого ц. р. Богдан Бурачинський, голова Американського Координаційного Комітету Допомоги Україні доповідав в Осередку на тему „Аналіза подій в Україні і наші завдання". По його цікавій доповіді було ряд запитів, на які прелегент давав вичерпуючі відповіді та закликав громаду дальше нести поміч Україні.

— 27-го лютого, при звуках музики М. Андрушка, відбулися в нас так звані „Запусти". В цей веселий вечір наші сенійори забули, що є вони сенійорами і витанцьовували поза північ.

— Вінцем місяця, 28-го лютого, вшановано святочно Героїнь України. В добірній програмі була доповідь Ганни Черінь, яка дала загальний історичний огляд геройських вчинків українських жінок від княжих часів аж по наші дні включно. Одначе найбільше уваги прелегентка присвятила героїням — Софії Галечко і Оксані Мешко. Доповідь була прикрашена рецитаціями, які виконували Галина Біровець і Ярослав Гунчак. Вокальний ансамбль СУА та диригент Іраїда Черняк своїм мистецьким виступом гідно вшанували на цім святі Героїнь України.

— 1-го березня д-р Евген Стецьків висвітлив цікавий відео-фільм англійською мовою „Україна та її Народ", який відзначився добрим монтажем краси України.

— Дві непересічні доповіді відбулися 3-го березня в Осередку: д-р Марія Балтарович — „Медична клініка на колесах" і інж. Сидір Тим'як — „Пітсбурзький проєкт перегляду очей дітям зони Чорнобиля". Обоє доповідачі — професійні люди, говорили про лікувально-медичні справи (зуби і очі) в Україні. Їхні доповіді були навіяні журбою за дальшу долю і потребу медичного оновлення, виряду та ліків в Україні.

— 6-го березня був висвітлений Всеволодом Саленком відео-фільм про візиту до Вашінґтону президента України Леоніда Кравчука — 5-го травня 1992 року.

— 10-го березня проф. Самбірський виголосив доповідь „Враження з України", по якій відбулася широка дискусія.

— 17-го березня С. Паньків, з історичною розвідкою Ганни Черінь, висвітлив монументальний відео-фільм „Гетьман Павло Полобуток", у виконанні Львівського Театру ім Марії Заньковецької.

— 20-го березня відбулась мистецька виставка оригінальних картин, скомпонованих з фльоридських мушельок мисткині Іванни Мельник-Гаврилюк з Канади.

— 21-го березня, заходом 56-го Відділу СУА відбувся в Осередку „Літературний Вечір" присвячений творам Богдана Лепкого. Програма Вечора була вміло підготовлена, а виконавці в мистецькім читанні та співі доказали свою вмілість та пошану відомому українському майстрові слова.

— Як кожного року перед тим, 26-го—27-го відбувся великодний „Базар" в Осередку. Це велике та популярне підприємство: продаж мистецьких виробів, великодного печива, показ народної ноші (д-р Я. Грабович), виставка писанок (мист. О. Онищук) та лекції про писання писанок (О. Кобзяр, Д. Ломницька та Х. Лазор). Відвідує наш „Базар" велика кількість наших людей, як і може ще більше американців, які подивляють красу українського мистецтва, а при тім і смачне наше харчування.

— 31-го березня „Незвичайний чайний вечір" у виконанні нашого „бібліотечного Тріо (Софія Барусевич, Женя Петрина і Ганна Черінь), які у своїх доповідях насвітлили творчість В. Стефаника, У. Самчука і Галини Кирпи, а їх доповняла музичним супроводом наша визначна піяністка Іраїда Черняк

Лідія Белендюк

Українські піяністи грали з успіхом в Чикаго

Чикаго. — Тут в неділю, 14-го лютого, виступили вперше в Українському Інституті Модерного Мистецтва двоє молодих піяністів з України, Валентина Лисиця і Олексій Кузнецов.

Критик місцевого американського щоденника „Чикаго Трібюн" Джан вон Райн написав у рецензії з 16-го лютого незвичайно прихильно про дует, як про „найважливіший концерт в Чикаго в тому дні". Американський критик пише дослівно, що „коли талант такої величини покажеться на овиді, негайно це зареєструють люди із музичного світу".

„Я не пригадую" — пише далі Дж. вон Райн — „коли я чув більше зворушуючих та талановитих двоє піяністів. Вони мають велику техніку і темперамент, так характеристичні для російських музичних шкіл, а крім того беззастережну співпрацю для піяністичного дуету". Далі критик аналізує програму піяністів, в якій були твори Шопена, Рахманінова, Шостаковича і Шніттке, як також Ліста і для кожного виконання має лише слова найбільшої похвали.

При кінці рецензії критик стверджує, що чикаґська музична публіка мусить ще почути українських піяністів і він надіється, що вони здобудуть зацікавлення та опіку найвищих музичних кіл Чикаґа.

О. Кузнецов (зліва) і В. Лисиця

Обоє піяністи студіюють тепер у славного піяніста Олександра Торадзе в університеті Індіяни. Вони закінчили консерваторію в Києві у 1991 році і виграли нагороди у конкурсі в Празі 1984 року, в конкурсі ім. Лисенка в 1988 році, в Паризькому фортепіяновому конкурсі (Прі Русель) в 1990 році та першу нагороду в українському конкурсі камерної музики в 1990 році.

Світлій пам'яті д-ра А. Вітковського

Минуло п'ятнадцять років, як відійшов від нас у засвіти св. п. д-р Антін Вітковський.

Щороку ще живі його сучасники збираються на Зелені Свята над могилою, щоб бодай в той день поклонитися його духові, бо зложені на домовині живі квіти вже давно зів'яли, зате залишені в серцях української спільноти його ідеї жеврітимуть і далі.

Св. п. д-р А. Вітковський

Д-р А. Вітковський як лікар і громадянин був всіма пацієнтами і громадськістю люблений і шанований. Він був людиною непересічною. В щоденному житті був милим, скромним і всеціло відданий своїй праці і обов'язкам. Працювати покійний любив і як це завжди відчувалося, працював з приємністю і радістю. Мав організаційний хист та молодечий запал. Немалу ролю тут грали його особисті якості: був це аристократ, повний привабливої ґрації, вишуканий в поведінці, хоч скромний у рухах і словах, але швидкий у думанні. Бистра вдача і тверда воля — це були критерії, якими він керувався в його організаційних плянах. На жаль, не всі сподівання і задуми встиг він здійснити, бо невблаганна смерть обірвала йому життя. Не судилось йому дочекатися вільної України. Його тернистий життєвий шлях майже паралельно йде з розвитком цілого українського народу.

Д-р Вітковський народився в Завадові коло Бережан 17-го лютого 1918 року. До гімназії ходив в Станиславові і Львові. 30-го травня 1938 року з відзначенням склав матуру. Ще того самого року вписався на теологію і студіював до часу розвалу Польщі і приходу большевиків у 1939 році. Большевики підозріваючи його в націоналізмі, заарештували і без суду заслали в Сибір. Коли в 1941 році ген. Андерсон організував польську армію, він зголосився до неї. Цю армію вислано на фронт проти німців, в околиці Озівського моря і там йому вдалося дістатися в німецьке запілля. Щоб охоронитися від німецького арешту, а може й розстрілу, він зголосився до праці у військовій частині, а тому що знав німецьку мову, то його приділили як перекладача. На тому становищі він оборонив багатьох українців від різних нещасть.

Як він тільки довідався, що німці відкрили медичний факультет Львівського університету, звернувся до німецької військової команди, щоб дозволила йому вписатися на медицину. На щастя, його просьба була задоволена і він виїхав до Львова, де став стипендистом. Там закінчив чотири семестри медицини. 10-го жовтня 1943 року він оженився з Орисею Пенкальською. На жаль, повесільну подорож мусіли відбути під гук гармат наступаючої Червоної армії. Шлях мандрівки повів молодят через Перемишль, Сянок, Шлеськ, щоб врешті опинитись в Аувербаху, в Баварії. Тут закінчилася теж війна. Після капітуляції в 1945 році прийшов на світ син Роман.

В 1946 році він вписується на медичні студії в Мюнхенському університеті, залишаючи дружину Орисю з її мамою і сином Романом в таборі Ді-Пі в Батерсгофені, яких пізніше перевозять до більшого табору в Міттенвальді. По одному семестрі студій медицини переноситься на дентистику, яку закінчує дипломом 1948 року і докторатом 1950 року. По закінченні студій працює в Ді-Пі таборі в Міттенвальді. В 1950 році приїжджає до Чикаґо. Перед відкриттям своєї практики він мусів студіювати ще два з половиною року в Нортвестерн університеті і в 1956 році дістає другий диплом з американської школи. Свою практику відчинив у найбільш заселеній українцями дільниці Чикаґо. Його ім'я стало незабаром популярним на цілу околицю.

В університеті він здобуває звання клінічного професора. В них народжується донечка Орляна. Д-р А. Вітковський безмежно любив свою родину і був нею дуже гордий. Він належав до Українського Лікарського Товариства, в якому став членом управи і довгі роки провадив наукові програми та дописував до „Лікарського Вісника".

Син Роман пішов слідами батька і закінчив медицину також в Лайола університеті, з відзначенням. Дочка Орляна була прийнята на студії права в Джан Маршалл університеті, які вона також закінчила з відзначенням.

Д-р Вітковський був співзасновником Комітету Оборони Традицій Української Католицької Церкви (КОТУКЦ), діяльність якої пізніше поширилася на всі поселення українців в Америці і Канаді і що остаточно зформувалося як „Патріярхальний Рух".

Д-р А. Вітковський помер 11-го лютого 1978 року на серцевий удар, на 60-му році життя. Завдяки заходам і наполегливій праці д-ра А. Вітковського стоїть сьогодні в центрі українського поселення в Чикаґо імпозантний, зі золотими копулами собор свв. Володимира і Ольги, який є гордістю всіх українців не тільки Чикаґо, але й всіх відвідувачів.

Пам'ять про покійного д-ра Вітковського була гідно вшанована і світлою залишиться вона назавжди для родини і української громади.

Д-р Петро Мощук

Загальні збори кредитівки „Самопоміч" в Дітройті

Загальні збори — це найкраща нагода для членів довідатись про фінансовий стан кредитівки, дістати компетентні відповіді від членів дирекції та управителя, затвердити кандидатів до дирекції, одним словом, підтвердити той факт, що вони, члени, як власники цієї установи, децидують про її долю.

Попередніми роками Загальні збори завжди були сполучені з бенкетом. Минулого року кредитівка відзначала сорок років своєї праці й при тій нагоді влаштувала для своїх членів надзвичайно вдалий бенкет, так що під час Загальних зборів бенкету вже не проводили.

Першим звітував голова дирекції Любомир Липецький. Залишаючи аналізу фінансового стану кредитівки скарбникові, він звернув увагу членів на намагання кредитівки допомогти Батьківщині під час її важкого економічного становища. Це виявилося в запрошенні працівника Центрального банку України на одномісячний перевишкіл, для ознайомлення з американською банковою системою, а також з організацією і працею українських кредитівок. Цією людиною була Ніна Дорофеєва, яка виявилася фаховою і зацікавленою, так що є підстава вважати, що це був позитивний крок, який принесе користь Україні.

Оптимістичний фінансовий звіт подав скарбник Володимир Гупалівський. На кінець 1992 року балянсова сума виносила 71,411,993 дол. За останній рік вона зросла на 8,141,846 дол., або на 12.87 відс. Продуктивні активи кредитівки, позички та інвестиції виносили 68,904,017 дол. В загальному ріср завдячуємо приростові членства та високим дивідендам, виплаченим членам — 5 відс. за грудень. Резервовий фонд виносить 5,320,697 дол., що стосовно по загальних активів представляє 7.5 відс. Це солідна запорука стабільности нашої установи. Загальна сума приходів становить 4,636,799 дол. торік у формі дивідендів за вклади і сертифікати виплачено членам 2,922,069 дол. Чистий зиск за 1992 рік виносить 802,051 дол. За 40 років кредитівка виплатила членам понад 39 мільйонів долярів у формі дивідендів за вклади і сертифікати.

В дискусії над звітами та внесками і запитами брали голос члени С. Білий, М. Воронович, В. Темник, М. Огроднік, І. Шумило, М. Кавка, Я. Голуб, М. Мухній, М. Бловицький, В. Дигдало, Я. Прийма і П. Капітанець. Їх цікавили такі питання як умови забезпечення позичок, висота забезпечення, справа пам'ятника ветеранам, пояснення деяких позицій у звіті. Члени дирекції дали відповідь на всі питання.

Голова Товариства „Самопоміч" Василь Колодчин привітав членів та ґратулював дирекції за видні успіхи.

Голова Номінаційної Комісії Володимир Баран подав трьох кандидатів до дирекції на наступні три роки. Це були Рома Дигдало, Володимир Гупалівський та Ігор Козак. Член М. Огроднік з підтримкою В. Добуша і М. Прийми подав кандидатуру Мирона Вороновича. М. Воронович, однак, не одержав вистарчаючої кількости голосів. Збори відбулися в суботу, 27-го березня.

На першому засіданні Дирекції після Загальних зборів розподілено функції в такий спосіб: Любомир Липецький — голова, Зенон Василькевич — заступник, Володимир Гупалівський — касир, Ігор Козак — секретар, Богдан Андрушків, Адріян Блюй, Рома Дигдало, Ярослав Конопада і Олександер Серафин — члени. Контрольна комісія буде діяти в такому складі: Степан Ґломб — голова, Богдан Лісовський — секретар, Степан Віхар, Василь Колодчин, д-р Мар'ян Юзич — члени.

Володимир Баран

Св. п. М. Дейчаківська

З жалем і болем у серці доводиться згадувати нашу приятельку, жительку Лорейну, довголітню членку нашої парафіяльної громади і одну з основниць відділу СУА Марію Дейчаківську, яка залишила нас 4-го березня цього року. Невмолима доля забрала з наших рядів ще одну з жінок, для яких родина і батьківщина були метою їхнього життя.

Народилася М. Дейчаківська 25-го грудня 1910 року в Годах біля Коломиї в родині залізничного урядника Йосифа Люхнича. На третьому році життя померла її мати, а батько одружився вдруге і сім'я збільшилася ще на двоє дітей. Дитячі роки провела в теплій родинній атмосфері, хоч у зв'язку з працею її батька доводилося зміняти місця проживання. Середню освіту почала в Коломиї, але після того, як поляки ліквідували українську гімназію у 1930 році, перейшла до Станиславова, де в Інституті Сестер Василіянок закінчила учительський семінар. Від молодих років покійна була активною у Пласті, аматорських гуртках і хорах. Через її суспільну активність не змогла одержати урядової праці як учителька. Тому вона вибрала працю з найменшими у дитячих садках і молодечих організаціях. У тій праці зустріла друга свого життя Богдана, з яким одружилася у 1937 році і була йому вірною товаришкою через бурі і негоди бурхливого життя.

У 1939 році стала членкою Союзу Українок у Станиславові, де головою відділу була Рубель. По приході большевиків дістала учительську працю у Ямниці. В той час народилася її перша доня — Віра. Але та радість була затьмарена арештом її чоловіка Богдана, якому, однак, пощастило вирватися большевицької в'язниці після вибуху німецько-большевицької війни. З наступом большевицького фронту в 1944 році довелося покидати рідну землю з двома маленькими дітьми і зносити всі невигоди і небезпеки скитання. По війні родина знайшла пристановище в Розенґаймі, де прожила 4 роки і де молода мати посвятилася вихованню своїх дітей.

У 1949 році емігрували до Америки і замешкали у Філядельфії, де мусіли переборювати важкі початки життя у новій країні. Тут вона теж включається у працю Союзу Українок, але в 1950 році переїздить з родиною до Лорейну, Огайо, де обоє влаштовуються на працю.

М. Дейчаківська з успіхом пов'язує обов'язки дружини, матері, заробіткової і суспільної праці. У 1952 році вона стає однією з основниць 69-го Відділу СУА ім. Наталі Кобринської в Лорейні і його першою головою.

Її приємна усмішка, добре слово для кожного, працьовиті руки підтримують не тільки родину, але і знайомих, церкву та різні організації. З тих вареників, при яких вона працювала довгі роки для церкви, стелила собі дорогу до небесних хоромів. А своєю громадською працею в СУА, УККА, приятелів Гарварду і УНСоюзі допомогла піднести рівень суспільного життя громади у Лорейні. Спільно з чоловіком Богданом допомагає зорганізувати три крайові з'їзди приятелів Гарварду і збирання фондів на катедри українознавства. Громада в Лорейні була першуном у тій збірці, а родина Дейчаківських започаткувала свій фонд української науки у Гарварді. Марійка була теж довголітнім секретарем 233-го Відділу УНСоюзу в Лорейні і за її діяльности, з допомогою її чоловіка, наш Відділ здобув найбільше членів в одному році в історії УНС, за що вона була відзначена на Конвенції.

В її гостинному домі двері завжди були відчинені, її холодильник був завжди приготований до несподіваних гостей, якими часто обдаровував її чоловік. В 1980 році громада прощала своїх громадян Марійку і Богдана, які покинули холодну північ і поселились у теплій Фльориді. Вони осіли в Голлендейлі і там М. Дейчаківська включилася знов у працю церкви і 17-го Відділу СУА. По десяти роках переїхали на захід Фльориди до Веніс, де Марійка в 1991 році стала однією з членок основниць 56-го Відділу СУА. На жаль, вже не могла бути дуже активною через тяжку недугу, але вона раділа успіхами громади і була дуже вдячна Господеві, що за її життя Україна стала незалежною державою.

Перервалась нитка її трудолюбивого життя 4-го березня 1993 року. З відходом у вічність покійної ми втратили чудову людину, зрівноважену, жертвенну, товариську і працьовиту.

Тетяна Сілецька

В ПОНЕДІЛОК, 26-ГО КВІТНЯ, того самого дня, коли боснійські серби відмовилися прийняти мирний плян Венса — Овена, англійський прем'єр-міністер Джан Мейджор заявив, що ця відмова докорінним чином змінила політичну ситуацію. Стало самозрозумілим, що економічних і політичних санкцій вже не досить, щоб припинити війну в Боснії. Представники европейських країн радяться, в якій формі є можливим застосування збройної сили щодо боснійських сербів. Пентаґон вважає, що ЗСА також можуть післати на Балкани до 25.000 вояків. Ці приготування вже мають деякий позитивний вислід: президент Сербії Слободан Мілошевіч закликав боснійських сербів визнати вимогу світової спільноти і цим унеможливити дальше кровопролиття, однак у відповідь на цей тверезий заклик боснійські серби назвали С. Мілошевіча зрадником і запевнили, що не побояться стати „віч-на-віч із західніми аґресорами".

ВЕЛЬМИШАНОВНІ ЧИТАЧІ „СВОБОДИ"!

Звертаємося до вас з великим проханням допомогти нам скомплектувати Альманахи УНСоюзу. Це найстарший український альманах, що виходив і виходить в Америці.

Нам бракують такі роки: 1897, 1901, 1902, 1903, 1906, 1921.

Якщо хтось з читачів мав би такі числа, просимо ласкаво надіслати нам, а ми готові за них заплатити бажану ціну, або дозволити нам зробити копії з них.

Редакція „СВОБОДИ"

Про наради...

(Закінчення зі стор. 1)

Я вже розповідав про це на сторінках „Свободи". Можу ще раз сказати, допомога була великою і своєчасною. За це ми вдячні усій громаді і найперше спеціяльно створеному Товариству Приятелів генерального консульства на чолі з Дарією Маркусь та її чоловіком д-ром Василем Маркусем. Активними членами цього товариства є Святослав Личик, Юліан Куляс. Багато допоміжної роботи виконують Зена Литвинишин, Стефан Шах.

Зараз перед генеральним консульством стоїть нагальна проблема, пов'язана із його розміщенням, адже приміщення, в якому воно знаходиться, вичерпало себе функціонально. Ми не можемо створити повноцінного консульства у двох кімнатах, які винаймаємо в Українському Культурному Осередку. Зараз стоїть питання про збільшення працівників консульства, та, на жаль, проблема окремого приміщення не вирішується. А між тим, я декілька разів ставив це питання. Я впевнений, що багато чого могло б зробити товариство, уся українська громада в цьому негайному питанні, якщо бажаєте, пріоритетному для консульства України у Чикаґо.

Хочеться вірити, що незабаром ця проблема буде вирішена. А зараз просив би Вас продовжити розповідь про нараду.

— З розпадом СССР у світі створилася нова ситуація, деякі держави втратили свій вплив, а інші, навпаки, набули його, є й такі, що зовсім зникли з політичної карти світу. Прийшов час подумати про можливості скликання ґльобальної міжнародної конференції. Як відомо, ідея скликання такої конференції належить Президентові України Леонідові Кравчукові і вона заслуговує на підтримку усіх країн світу.

Цілком природно, що нас сьогодні турбує питання торгово-економічних відносин і допомоги у подоланні кризової ситуації в економіці України. Тут, як відзначалося на нараді, нам треба знайти можливість гармонійного поєднання руху до Европи разом із співробітництвом з країнами колишніх республік СССР. Усе це повинно здійснюватися на засадах забезпечення економічних інтересів України. У зв'язку з цим доречно відзначити, що за час існування генерального консульства ми не отримали від Міністерства зовнішньо- економічних зв'язків інформацій щодо експортних можливостей України. Вважаю, що наші закордонні установи повинні мати списки головних товарів, які можна було б запропонувати, приміром в Америці чи в інших країнах. Працювати на власному не досить для того, щоб впливати на зростання експортних можливостей України. Учасники наради цілком справедливо вказували керівникам міністерств на цей недолік, на те, що вони недоцінюють потенційні можливості дипломатичних представництв за кордоном.

Коли людина повертається з України, то перше питання, яке їй задають, таке: що нового на рідній землі, які там сталися зміни? Це ж питання адресуємо і Вам, і на додаток: що нового привезли з Києва?

— Зміни є, мене особисто цікавили зміни, що сталися, як кажуть, на вулиці та яка атмосфера у верхніх ешелонах нашої влади. Я повинен визнати, що із столиці України я повернувся з позитивним баґажем. Що мається на увазі? Перш за все відчуття того, що наш Уряд, і в першу чергу співпрацівники Президента України, чітко тримають під контролею ситуацію в країні. Ми навчилися ставити діагнозу і вже прогнозуємо можливий розвиток подій. Правда, ще не вироблені всі методи лікування хвороби, якою страждає наша економіка. Та перший крок на цьому шляху вже зроблено: є програма подолання кризи, відшліфовуються конкретні методи стабілізації падіння виробництва тощо.

А тепер хотів би сказати про новину, яка жваво обговорюється українською діяспорою. Йдеться про постанову Кабінету Міністрів України про тимчасовий порядок оформлення іноземним громадянам віз для перебування в Україні. Як відомо, цей документ був введений у дію 1-го квітня і відразу ми відчули тут, у ЗСА, деяку реакцію на ці тимчасові правила. Дехто прийняв їх навіть з обуренням, хоча на мій погляд підстав для цього не має. Цілком природньо, що у окремих людей виникає питання: чому ці правила були введені, чи не повертаємось ми до старих часів? Безумовно, ні. Справа у тому, що в Україні була дуже слаба контроля за тим, хто в'їжджає і цим користувалися окемі люди і цілі групи у своїх іноді й корисливих цілях.

Тепер перед країною стоять нові завдання, які викликані як проблемами внутрішнього розвитку, так і забезпеченням виконання зобов'язань, що пов'язані з участю України в міжнародних організаціях, таких, наприклад, як Інтерполь тощо. Україна відкрита для тих людей, хто приїздить з чистими руками і відкритим серцем.

Говорячи про нові тимчасові правила, слід перш за все відзначити, що в'їзні візи оформлюються тільки консульськими установами України за кордоном. Видача віз здійснюється на підставі запрошень або клопотань, чи відповідних туристичних документів. На отримання візи в разі службового характеру поїздки подається прохання зацікавленої в тому організації, яка в установленому порядку зареєстрована в Україні. Іноземний громадянин може перебувати в Україні та виїхати з України у межах терміну дії візи.

Скажіть, будь-ласка, які документи треба пред'явити для отримання в'їзної візи в Україну?

Особа, зацікавлена в оформленні візи, має пред'явити дійсний (до часу завершення поїздки) паспорт або інший документ, що його замінює, та власноручно заповнену і підписану візову анкету з фотокарткою. Для оформлення туристичної візи підставою можуть бути „ваучер" та лист туристичного аґентства.

Транзитну візу оформлюється з урахуванням необхідного часу для проїзду через територію України при наявності візи у третю країну, квитка або іншого документу, що підтверджує транзитний характер поїздки. Вона не дає права на зупинку в Україні. Багаторазові візи оформлюють консульські установи України за кордоном на прохання зацікавлених у тому організацій чи установ після погодження з МЗС країни. Термін дії таких віз — до шести місяців.

Введення порядку представлення запрошень, прохань, або докуметів про забезпечення готелем викликано перш за все внутрішньо-економічним станом сучасного розвитку України.

Якщо виникнуть питання, то прошу звертатися до генерального консульства України у Чикаґо. Телефон: (3120 384-6632.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЄЛИСАВЕТА КАЛИНСЬКА член УНС Відд. 24-го в Рен Кін, Па. померла 3-го грудня 1992 року на 82-му році життя. Нар. 11-го грудня 1909 року в Янґставні, Огайо. Залишила у смутку Марлену Супак. Похорон відбувся 7-го грудня 1992 року на цвинтарі Мононґагала в Браддоку, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

МАГДАЛИНА ХОМА член УНС Відд. 350-го Т-ва ім. св. Арх. Михаїла в Стемфорді, Конн. померла 31-го грудня 1992 року на 68-му році життя. Нар. 1924 року на Бронксі, Н.Й. Членом УНС стала 1957 року. Залишила у смутку сина Андрія, дві доньки Керолин Хому і Катерину Стуарт, дві внучки, сестру Сівчук і брата Володимира Баковського. Похорон відбувся 4-го січня 1992 року на цвинтарі св. Йоана в Дарієн, Конн.

Вічна Їй Пам'ять!

Тома Фінів, секр.

Михайло Гаврилюк, член УНС Відд. 194-го Т-ва „Свобода" в Понд Едді (Ґлен Спей), Н.Й. помер 3-го січня 1993 року на 83-му році життя. Нар. 1909 року в Довжці, Калуш, Україна. Членом УНС став1949 року. Залишив у смутку дружину Наталію, шваґра Б. Бродина з родиною і сестру з родиною в Україні. Похорон відбувся 6-го січня 1993 року на цвинтарі в Ґлен Спей, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Олександра Юзенів, секр.

СТЕФАНІЯ КОРОЛЬ член УНС Відд. 194-го Т-ва „Свобода" в Ню Йорку, Н.Й. померла 21-го січня 1993 року на 98-му році життя. Нар. 1895 року в Україні. Залишила у смутку Лідію Гуру з дітьми і внуками, Дарію і Юрія Цвіль з дітьми і внуками, Галину і Володимира Королів з дітьми і внуками. Похорон відбувся 25-го січня 1993 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

О. Юзенів, секр.

АНАТОЛІЙ МЕЛЬНИК член УНС Відд. 422, 424 у Філядельфії, Па. помер 19-го жовтня 1992 року на 66-му році життя. Нар. 25-го липня 1926 року в Україні. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Раїсу, дочок Лілію, Світлану і Надію та синів Волтера й Ігоря з родинами. Похорон відбувся 24-го жовтня 1992 року на цвинтарі св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Василь Євтушенко, секр.

ВАСИЛЬ СТАСЮК член УНС Відд. 320-го Т-ва „Пресвятої Тройці в Балтиморі, Мд. помер 20-го січня 1993 року на 70-му році життя. Нар. 1922 року в селі Черемхів, Коломия, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Стефанію, дочки Олю, Марію і Тересу, двох зятів, четверо внуків, одного правнука та ближчу і дальшу родину в Україні, Австралії та в Америці. Похорон відбувся 23-го січня 1993 року на католицькому цвинтарі св. Михаїла в Балтиморі, Мд.

Вічна Йому Пам'ять!

Іван Рад, секр.

МИХАЙЛО ФОЦЯ член УНС Відд. 259-го Т-ва ім. Рождества Пресвятої Богородиці в Чикаґо, Ілл. помер 1-го лютого 1993 року на 78-му році життя. Нар. 1914 року в Ню Йорку, Н.Й. Членом УНС став 1934 року. Залишив у смутку сина Михайла з дружиною Джекелін, дочку Клодет Струзік з мужем Ричардом і сина Дениса з дружиною Лорі, внуків і правнуків. Похорон відбувся 5-го лютого 1993 року в крематорії Verde, Albur-querque N.M.

Вічна Йому Пам'ять!

Юлія Ґуґлик, секр.

● РОЗШУКИ ●

РОЗШУКУЮ

моїх двох сестер, яких ніколи не бачив і імен не знаю. Наш батько **Яценко Григорій Іванович** проживав до 1943 р. в с. Андріївка Ольчинського р-ну Сталінської (тепер Донецької) області.

Моя адреса:
УКРАЇНА 332800
Запорізька область
м. Пологи, вул. Робоча, 2
Яценко Борис Григорович.
тел.: **011706165-4-32-25**

РОЗШУКУЮ

мого родича **МУКОМЕЛА ВОЛОДИМИРА**, нар. прибл. в 1900 р. в с. Ясковиця Монастирищинського р-ну, Київської області, або когось з його родини.

Писати:
УКРАЇНА 257028
м. Черкаси,
вул. Чайковського 46 кв. 7.
Геращенко
Валентин Григорович

Вітик Станислав пошукує свого товариша **ЗАЧКЕВИЧА ЮЗИКА (Йосифа)** нар. 1924 р. у Львові — Клепарів. Інформації прошу слати на адресу:
УКРАЇНА
місто Львів 290024
вул. Богдана Хмельницького
буд. 175 пом. 12а,
Вітик Станислав М.

Ясенчук Микола Гнатович пошукує **ДОЛЕВИЧА ДМИТРА**, нар. 1907 р. і **МИКИТУ** нар. 1910р. із села Закорчиське, пов. Юзенин. Хто знав би про них або вони самі прошу писати:
265921 УКРАЇНА,
Рівенська обл. м. Кузніцовськ
м-н Перемоги, 12 г, кв. 49
д.т. 2-21-20
266000 УКРАЇНА,
м. Рівне,
вул. Фабрична, 5а, кв. 47;
д.т. 4-79-41

Дроздовський Євген Брониславович, із с. Жукова, Золочівського р-ну Львівської області (прізвище мами Маркевич Ганна) розшукує свого батька **ДРОЗДОВСЬКОГО БРОНИСЛАВА СТАХОВИЧА**, який живе в стейті Ню Йорк, або Конектикат.
тел. 1 (609) 698-7587
Eugenia Garneiro
P.O.Box 62, Barnegat, NJ 08005

• ПРАЦЯ •

● ДО ВИНАЙМУ ●

●FUNERAL DIRECTORS●